

Ympäristölupahakemuksen
laatiminen tuotannossa
olevalle alle 10 hehtaarin
turvetuotantoalueelle

OPAS 1 | 2019

**YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN LAATIMINEN TUOTANNOSSA
OLEVALLE ALLE 10 HEHTAARIN TURVETUOTANTOALUEELLE**

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Taitto: KEHA-keskus

Kansikuva: Ari Koski

ISBN 978-952-314-788-1 (PDF)

ISSN-L 2242-2927

ISSN 2242-2927 (painettu)

ISSN 2242-2935 (verkkajulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-788-1

www.doria.fi/ely-keskus

Sisältö

Johdanto	3
Ympäristöluvan hakeminen.....	5
Ympäristöluva.....	5
Toimivaltainen viranomainen.....	5
Hakemuksen sisältö.....	6
Ympäristöluva-hakemuksen käsittely	12
Milloin ympäristöluva myönnetään?.....	12
Kotitarveotto	13
Tuotannon lopettaminen.....	15
Lisätietoja.....	16

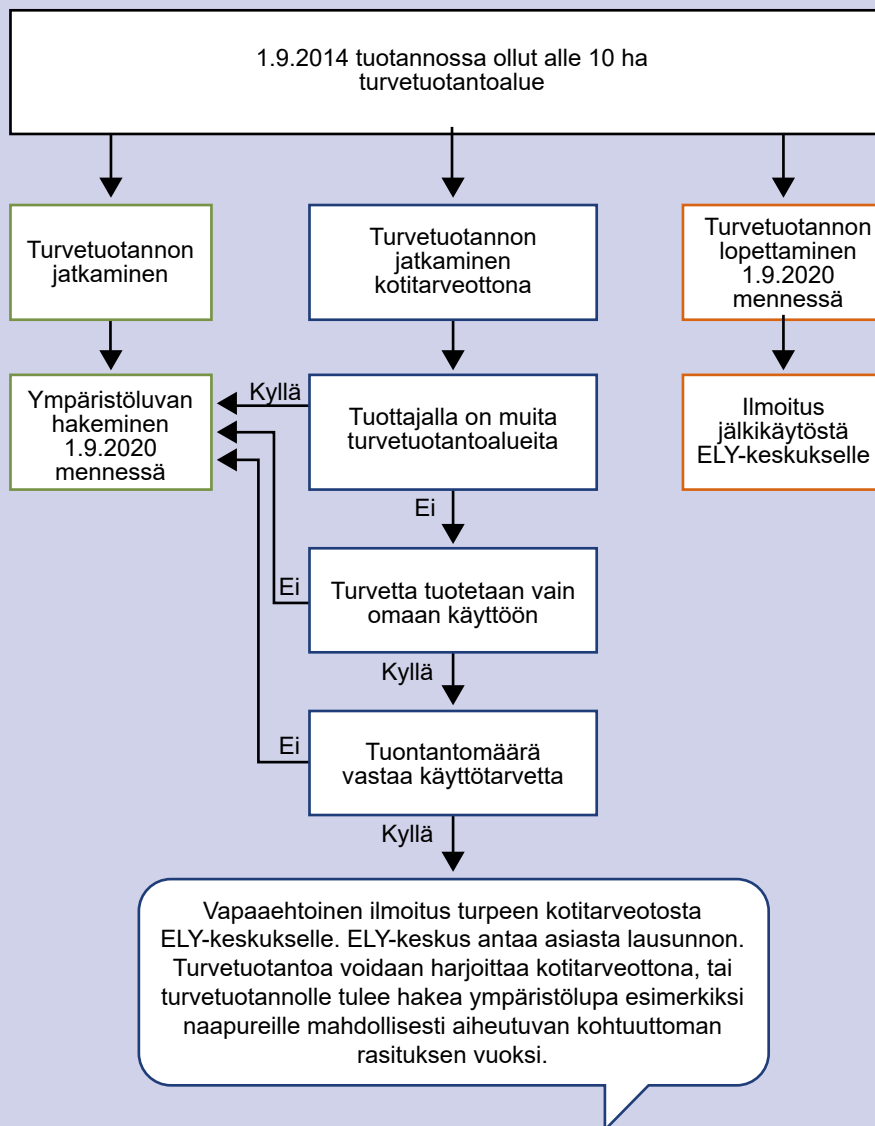
Johdanto

Turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus pinta-alasta riippumatta on ollut luvanvaraista 1.9.2014 lähtien (ympäristönsuojelulaki 527/2014). Laissa annettiin siirtymäsäännökset koskien toiminnassa olevia pieniä turvetuotantoalueita. Ympäristönsuojelulain muutoksella (327/2016) siirtymäaika jatkettiin siten, että enintään 10 hehtaarin tuotantoalueelle tulee hakea ympäristölupa 1.9.2020 mennessä. Lupa-asian vireilläolo ei estä toiminnan jatkamista.

Aikaisemman ympäristönsuojelulain 86/2000 ja -asetuksen 169/2000 mukaisesti turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus tarvitsi ympäristöluvan, mikäli tuotantoalue oli yli 10 hehtaaria. Siten pienten turvetuotantoalueiden perustaminen oli pääsääntöisesti mahdollista ilman ympäristölupaa. Alle 10 hehtaarin tuotantoalueita otettiin käyttöön erityisesti Etelä-Pohjanmaalla ja Satakunnassa. Kaikkiaan Suomessa on noin 450 alle 10 hehtaarin turvetuotantoaluetta.

Luvanvaraisuus koskee ympäristönsuojelulain mukaan siis kaikkea turvetuotantoa. Kuitenkin turpeen pienimuotoinen kotitarveotto on mahdollista ilman ympäristölupaa, mikäli toimintaa ei katsottaisi ammattimaiseksi. Tällöin turvetta tuotetaan vain omaan käyttöön ja tuotantoalue on selkeästi alle 10 hehtaaria.

Tämä ohje on laadittu osana ympäristöministeriön rahoittamaa ”Alle 10 ha turvetuotantoalueiden ympäristölupien hakumenettely” -ohjauksenkehittämishanketta ja se on kohdennettu tuotannossa oleville alle 10 hehtaarin turvetuotantoalueille. Hanketta hallinnoi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Ohjeen laadinnassa on käytetty hyödyksi yleisen ympäristölupahakemuslomakkeen täyttöohjetta. Ohje ei ole viranomaisia eikä toiminnanharjoittajia oikeudellisesti sitova, ja sitä sovellettaessa tulee ottaa huomioon tapauskohtainen harkinta ja paikalliset olosuhteet.

Kaavio 1. Tuotannossa olevan alle 10 hehtaarin turvetuotantoalueen ympäristönsuojelulain mukaiset vaihtoehdot

Ympäristöluvan hakeminen

Ympäristölupa

Ympäristölupa tarvitaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan ja luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen. Luvan tarpeesta säädetään ympäristönsuojelulaissa (YSL 527/2014). Ympäristönsuojelulain voimaantullessa 1.9.2014 toiminnassa olleille alle 10 hehtaarin turvetuotantoalueille on annettu siirtymäaika ympäristöluvan hakemiseen. Ympäristölupahakemus tulee olla vireillä 1.9.2020 mennessä. Toimintaa voidaan jatkaa ympäristölupahakemuksen ollessa vireillä.

Toimivaltainen viranomainen

Lupahakemus toimitetaan toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle, joka turvetuotannossa on aluehallintovirasto. Luvan tarpeesta sekä muista lupa-asiaan liittyvistä kysymyksistä kannattaa olla hyvissä ajoin yhteydessä toimivaltaiseen valvontaviranomaiseen. Valvontaviranomainen on alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. (YSL 189§)

Mikäli kyse on kotitarveotosta, joka vaatii ympäristöluvan toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta, lupaviranomainen on aluehallintovirasto.

Kun kyse on kotitarveotosta, joka kuitenkin vaatii ympäristöluvan jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettun noron pilaantumista tai toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta, on toimivaltainen lupa- ja valvontaviranomainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kunta on lupa- ja valvontaviranomainen myös siinä tapauksessa, mikäli kotitarveotto sijoittuu pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa (YSL 28 §).

Hakemuksen sisältö

Hakemus voidaan tehdä vapaamuotoisesti siten, että siitä ilmenevät ympäristönsuojeluasetuksen 3 §:n 1 momentin mukaiset tiedot ja toiminnan luonteesta ja vaikutuksista riippuen tapauskohtaisesti 3 §:n 2 momentin ja 4–7 §:n mukaiset asiat. Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (2/2015) liitteessä 1 on ohje hakemuksen sisällöstä.

Hakemuksen ja liiteasiakirjojen on muodostettava yksiselitteinen ja ymmärrettävä kokonaisuus. Hakemuk-

seen liitettävien karttojen ja piirrosten on oltava selkeitä ja niissä on käytävä tarkoitukseen sopivaa mittakaavaa.

Hakijalla on oltava käyttöoikeus piirustusten laatimisessa käyttämiinsä aineistoihin. Piirustuksiin on merkittävä piirroksen tunnistetiedot (tyyppi ja numero), mittakaava, laatimispäivämäärä ja laatijan nimi.

Pienen tuotantoalueen ympäristölupahakemuksen tulee sisältää vähintään kohdissa 1–13 esitetyt

asiat. Ympäristölupahakemuksen sisältövaatimuksiin vaikuttavat muun muassa alueen koko ja mahdolliset laajennusalueet, alapuolisen vesistön tila ja häiriintyvät kohteet. Tapauskohtaisesti lupaviranomainen voi pyytää täydentämään tässä mainittuja asioita tai pyytää selvittämään muita tietoja.

Turvetuotantoalueen vedet johdetaan kokoojaojalla laskeutusaltaaseen, jossa on pintapuomi ja poistopäässä virtaamaa säättävä patorakenne. Kuva: Marjaana Eerola.

1. Taustatiedot ja yleiskuvaus toiminnasta

Ilmoitetaan hakijan yhteystiedot sekä mahdollisen konsultin yhteystiedot. Ilmoitetaan toiminnan sijaintikiinteistö (kiinteistön nimi ja kiinteistötunnus). Tuotantoalueesta ilmoitetaan kiinteistötiedot ja onko alue omistuksessa vai vuokralla. Mikäli alue on vuokrattu, ilmoitetaan vuokrasopimuksen voimassaoloaika. Selvitetään kaavatiedot ja toimitetaan kopio kaavoista (asema-, yleis- ja maakuntakaava) ja kaavamerkinnoistä. Alueen sijainti osoitetaan hakemuksen liitteenä toimitettavalla yleiskartalla, jonka mittakaava on 1:100 000 tai 1:200 000.

Kuvataan tuotantoalueen nykytila ja kerrotaan tuotantoalueen käyttöhistoria. Mikäli tuotantoalueesta on tehty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ilmoitus alle 10 hehtaarin suon ottamisesta turvetuotantoon, liitetään hakemukseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätös tai viranhaltijan lausunto asiasta. Hakemukseen liitetään tuotantosuunnitelmapartta, josta ilmenee mm. vesienkäsittelyrakenteet, tukikohdan ja aumojen sijainti sekä toimitetaan kartta, josta ilmenee vesienjohtamisreitti tuotantoalueelta laskuojaa pitkin lähimpään vesistöön. Ilmoitetaan tuotantotapa, vuosittainen tuotantomäärä ja arvioitu tuotannon kesto. Lisäksi ilmoitetaan tuotannon keskimääräinen toteutusaika vuodessa sekä kausi- ja vuodenaikaisvaihtelut, toimintajaksojen pituudet ja päivittäiset toiminta-ajat.

2. Vesienkäsittelyn kuvaus tuotantolohkoittain tai laskuojittain

Selvitetään sarkaojarakenteiden toteutus (päisteputki ja lietesyvännys). Ilmoitetaan muiden vesienkäsittelyrakenteiden, kuten laskeutusaltaiden ja pintavalutus Kentän, kosteikon tai kasvillisuus Kentän mitoitusperusteet.

Pintavalutus Kentästä ilmoitetaan pintavalutus Kentän pinta-ala, pintavalutus Kentän pinta-alan osuus eristysojien rajaamasta valuma-alueesta, kaltevuus, turvepaksuudet, turpeen maatuneisuus, korkeussuhteet sekä puusto ja muu kasvillisuus. Ojitetusta pintavalutus Kentästä tulee lisäksi ilmoittaa tiedot turpeen laadusta, ojien määrästä, kunnosta, syvyydestä, ulottumisesta kivennäismaahan sekä suunnitelma ojien tukkimisesta. Kasvillisuus Kentästä tai kosteikosta ilmoitetaan vähintään Kentän tai kosteikon pinta-ala, sekä pinta-alan osuus eristysojien rajaamasta valuma-alueesta, avovesipinnan osuus ja kasvillisuus.

Esitetään yksityiskohtainen suunnitelmapiiirros vesienkäsittelyrakenteista, esimerkiksi pintavalutus Kentästä, kasvillisuus Kentästä tai kosteikosta. Piiirrokselta tulee käydä ilmi soveltuvin osin penkereiden sijainnit, korkeussuhteet, ojitetulla pintavalu-

Sarkaojarakenteet, virtaamansäätö ja laskeutusaltaat ovat perustason vesienkäsittelyä. Pääsääntöisesti vesienkäsittelyä tulee tehostaa muilla vesienkäsittelymenetelmillä. Pintavalutuksessa valumavedet ohjataan ojittamattomalle tai vaihtoehtoisesti ojitetulle suolle, jolla on vähintään puolen metrin paksuinen turvekerros. Kasvillisuus Kenttä on pengerretty kasvillisuuden peittämä alue, jolla kasvaa esimerkiksi ruokohelpeä. Kosteikko on pengerretty alue, jossa on pysyvästi avovesipintaa.

tus Kentällä ojien sijainnit ja alustava suunnitelma ojatukosten paikoista, turvepaksuuden ja -laadun mittauspisteet sekä jako-ojien tai -putkien ja keräilyojan tai -ojien sijainnit. Piiirrokselta tulee käydä ilmi myös laskeutusaltaan ja mahdollisen pumppausaltaan sijainti.

Arvioidaan vesienkäsittelyn (pintavalutus Kenttä, kasvillisuus Kenttä tai kosteikko) puhdistustehoa ja saavutettavia pitoisuuksia kokonaisfosforin, kokonaistypen ja kiintoaineen osalta.

3. Pöly, melu ja liikenne

Kuvataan pöly- ja melupäästöjen syntyminen ja esitetään tarvittaessa tehtäväksi pöly- ja /tai meluselvitys. Hakemukseen liitetään kartta, josta ilmenee liikenteen kulkureitit.

4. Varastointi ja jätteet

Ilmoitetaan vuosittain käytettävien poltto- ja voiteluaineiden määrä ja niiden varastointitapa. Arvioidaan muodostuvien jätteiden määrä vuosittain ja ilmoitetaan jätteiden toimituspaikka. Hakemukseen liitetään kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, jolla ilmoitetaan kaivannaisjätteiden (kuten kantojen ja kivien) arvioitu määrä ja hyödyntämistapa. Lomake löytyy ympäristöhallinnon Internet-sivuilta (<http://www.ymparisto.fi/lomakkeet>).

5. Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Esitetään arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta tuotantoalueen vesienkäsittelytekniikassa ja muissa ympäristöhaittojen vähentämistoimissa. Tarkastelussa voidaan ottaa huomioon tuotantoalueen koko ja toiminta-aika.

6. Tuotantoalueen ja sen ympäristön kuvaus sekä luonnonarvot

Selvitetään tuotantoalueen vaikutusalueen luonnonarvot, kuten uhanalaiset lajit, luonnonsuojelualueet, lähteet ja muut arvokkaat elinympäristöt. Mikäli ympäristölupaa haetaan myös laajennusalueelle, tulee sekä tuotantoalueen että sen vaikutusalueen luonnonarvot selvittää. Näihin kuuluvat muun muassa uhanalaiset ja luontodirektiivin liitteen IV (a) lajit, suoluontotyypit, luonnonsuojelualueet, vesilain 2:11 §:n tarkoittamat pienvedet (lähteet, norot ja alle 1 ha kokoiset lammet) sekä metsälain 10 §:n tarkoittamat arvokkaat elinympäristöt. Esitetään arvio tuotannon vaikutuksista luonnonarvoihin.

Ilmoitetaan etäisyys lähimpään Natura-alueeseen. Mikäli turvetuotantoalue sijaitsee lähellä Natura 2000 -verkostossa olevaa aluetta, tulee esittää perusteltu arvio Natura-arvioinnin tarpeesta.

Kuvataan ympäristön asutus ja etäisyydet lähimpiin asuinkiinteistöihin. Mikäli asutusta on alle 500 metrin etäisyydellä tuotantoalueesta, kuvataan lisäksi tuotantoalueen ja asutuksen välinen maasto ja kasvillisuus

Tiedot Natura-alueen suojeluperusteena olevista luonnonarvoista löytyvät Natura-aluetta koskevista tietolomakkeista ja ympäristöhallinnon verkkosivuilta (http://www.ymparisto.fi/FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet). Sivulta on valittavissa ELY-keskus ja sen alueella sijaitseva Natura-alue, jonka alueelle toimenpide sijoituu. Alueelliselta ELY-keskukselta saa lisätietoa yksittäisestä Natura 2000 -alueesta.

ja esitetään tiedot alueen hallinnasta. Selvitetään ympäristön maankäyttömuodot. Mikäli tuotantoalueen lähitöllä on pohjavesialueita tai kaivoja, toimitetaan tiedot niistä.

Hakemukseen liitetään kartta, josta ilmenevät etäisyydet mahdollisiin suojelukohteisiin, pohjavesialueisiin ja asutukseen.

7. Vesistötiedot

Selvitetään alapuolisten lähimpien purkuvesistöjen tila, kuten virtaama, pinta-ala ja veden laatu. Tietoja vesistöistä saa muun muassa vesienhoito-suunnitelmista ja toimenpideohjelmista, jotka löytyvät ympäristöhallinnon sivuilta (<http://www.ymparisto.fi/vaikutavesiin> -> Kirjasto). Selvitetään tiedot lähimpien alapuolisten purkuvesistöjen kalastosta ja kalastuksesta esimerkiksi aiempia kalataloustarkkailuraportteja hyödyntäen. Lisäksi selvitetään alapuolisten vesistöjen

muu virkistyskäyttö, kuten uimarannat ja loma-asutus.

Hakemukseen liitetään kartta, josta ilmenee tuotantoalueen kuivatusvesien johtamisreitti tuotantoalueelta vesistöön.

8. Päästöt ja vaikutukset

Arvioidaan vuosittainen brutto- ja nettopäästö (kg/vuosi) kokonaisfosforin, kokonaistypen ja kiintoaineen osalta sekä ilmoitetaan perusteet päästöarviolle. Toimitetaan mahdolliset päästö-

tarkkailun analyysitiedot hakemuksen liitteenä. Hakemuksessa arvioidaan mikä on toiminnan päästöjen vaikutus alapuolisen vesistön tilaan ja vesienhoidon toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Mikäli tuotantoalueen läheisyydessä (alle 500 metrin etäisyydellä) on asutusta, arvioidaan melu- ja pölypäästöistä aiheutuvaa haittaa asutukselle ja kuvataan toimenpiteet pölypäästöistä ja melusta aiheutuvien haittojen rajoittamiseksi.

Vesienkäsittelyä tehostetaan esimerkiksi johtamalla kuivatusvedet ojittamattomalle pintavalutuskentälle. Kuva: Pia Jaakola.

12. Selvitys pohjamaan happamuudesta, jos alueella voi olla happamia sulfaattimaita

Happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyyttä voi tarkastella Geologian tutkimuskeskuksen karttapalvelusta (<http://gtkdata.gtk.fi/hasu/index.html>).

Mikäli on todennäköistä, että tuotantoalue sijaitsee happamalla sulfaattimaalla, tulee alue tutkia. Yleensä riittää, että 10 hehtaarin alueelta näytteet otetaan yhdestä näytepisteestä. Näytepiste tulee valita siten, että näyte saadaan alueelta, jossa kaivuu voi ulottua kivennäismaahan. Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeessa (2/2015) liitteessä 6 on ohjeita happaman sulfaattimaan selvitykseen ja Sulfa 2 -hanke on luonut toimintamalleja happamuuden ennakoimiseksi ja riskien hallitsemiseksi turvetuotantoalueilla (<http://www.syke.fi/hankkeet/sulfa2>).

Mikäli tuotantoalue sijaitsee happamalla sulfaattimaalla, niin hakemukseen liitetään esitys happamuushaittojen torjuntasuunnitelmaksiksi. Tarkkailussa kaikilla näyt-

teentokerroilla on mukana pH ja sähkönjohtavuus, muutoin happamien sulfaattimaiden tarkkailu harkitaan tapauskohtaisesti. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi pidättäytyminen ojen kaivamisesta kivennäismaahan ja kaivuumassojen käsittely kalkitseamalla.

13. Tarvittavat selvitykset

Selvityksistä aiheutuvia kustannuksia voi alentaa teettämällä selvitykset samanaikaisesti lähi-alueen muiden ympäristölupaa hakevien turvetuotantoalueiden kanssa.

Hakemukseen liitetään sen käsittelyn kannalta tarpeelliset ajantasaiset selvitykset. Selvitysten laatiminen ja toimittaminen kuuluvat hakijalle, mutta usein niiden laatimisessa tarvitaan asiantuntija-apua. Hankkeen laatu ja alueen ominaispiirteet vaikuttavat tarvittavien selvitysten sisältöön ja laajuuteen. Selvitykset voivat koskea toimintaa, luonnonarvoja, päästöjä, vaikutuksia, asianosaisia ja muita merkityksellisiä seikkoja. Hakemuksesta on tarvittaessa käytävä ilmi,

mihin aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat. Osa tarvittavista selvityksistä voi edellyttää maastotutkimuksia kesäajalta, mikä kannattaa huomioida ympäristölupahakemuksen aikataulussa.

Selvityksiä tehtäessä on huolehdittava oikeuksista alueilla liikkumiseen ja tutkimiseen. Muuhun kuin yleiskäyttöoikeuden perusteella tapahtuvaan liikkumiseen on oltava alueen omistajan/haltijan suostumus tai tutkimuslupa.

Ympäristölupa- hakemuksen käsittely

Ympäristölupahakemus liitteineen toimitetaan toimivaltaiselle lupaviranomaiselle sähköisesti. Toiminnanharjoittajan asemassa oleva luonnollinen henkilö voi kuitenkin jättää lupahakemuksen ja sen liitteet paperisina.

Lupahakemuksen käsittelyä edistää selkeä ja kattava hakemus. Hakemuksen laatijalta edellytetään riittävää asiantuntemusta hakemuksen laatimiseksi. Vaatimustaso riippuu hankkeen laadusta, laajuudesta ja vaikutusten merkittävydestä. Hakija voi laatia hakemuksen itse, mikäli omaa tehtävään riittävän asiantuntemuksen. Hakemuksen laatiminen voidaan antaa myös toimeksiantona asiantuntevalle henkilölle tai alalla toimivalle konsultille.

Mikäli samalla toiminta-alueella sijaitsevilla usealla luvanvaraisella toiminnalla on sellainen toiminnallinen yhteys, että ympäristövaikutuksia on tarpeen tarkastella yhdessä, lupaa on haettava samanaikaisesti eri lupahakemuksilla tai yhteisesti yhdellä lupahakemuksella (YSL 41 §). Tämä voi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, kun alle 10 hehtaarin tuotantoalueet sijaitsevat lähekkäin.

Kuvaus ympäristölupakäsittelyn eri vaiheista löytyy internet-sivulta <http://www.ymparisto.fi/luvat>
→ Ympäristölupa.

Käsittelymaksu

Ympäristölupahakemuksen käsittelystä peritään maksu sen mukaan, mitä valtioneuvoston asetuksessa aluehallintoviraston maksuista on säädetty. Vuonna 2019 alle 10 hehtaarin turvetuotantoalueen ympäristölupapäätöksen hinta on 4780 euroa ja 10–50 hehtaarin 9550 euroa. Maksu peritään 35 prosenttia alempana, jos asian käsittelyn vaatima työmäärä on keskimääräistä pienempi, ja 35 prosenttia korkeampana, jos työmäärä on keskimääräistä suurempi.

Milloin ympäristölupa myönnetään?

Ympäristöluvan myöntäminen ja voimassaolo

Lupaviranomainen selvittää luvan myöntämisen edellytykset hakemuksessa esitettyjen tietojen, lausuntojen ja muistutusten sekä muiden asiaansa saattujen selvitysten perusteella (YSL 48 §).

Ympäristölupa myönnetään toimintaan, jos se täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset, eikä muistakaan laeista (esimerkiksi luonnonsuojelulaki, maankäyttö- ja ra-

kennuslaki) tai niiden nojalla annettuihin säännöksistä aiheudu estettä luvan myöntämiseen.

Ympäristölupa myönnetään yleensä toistaiseksi voimassa olevana, mutta tuotannon loppuvaiheessa tai muusta erityisestä syystä lupa voidaan antaa määräaikaisena. Toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristölupaa määräaikaisena. Toiminta-aika huomioidaan lupamääräyksiä annettaessa. Esimerkiksi vaatimukset vesienkäsittelystä voivat olla lievemmiä, mikäli toiminta ei jatku pitkään.

Määräaikaisessa luvassa on voitu määrätä mahdollisuudesta saattaa toimintaa koskeva uusi lupahakemus viireille määräajan kuluessa ja että lupa on määräajasta riippumatta voimassa kunnes toimintaa koskeva uusi lupahakemus on lainvoimaisesti ratkaistu. Jos määräaikaa uuden hakemuksen viireille panemisesta ei noudateta tai tällaista määräystä ei sisälly lupaan, raukeaa määräaikainen ympäristölupa määräajan päättyessä.

Ympäristöluvassa annetaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi tarpeelliset määräykset.

Kotitarveotto

Turpeen pienimuotoinen kotitarveotto on edelleen mahdollista ilman ympäristölupaa, jos toimintaa ei katsota ammattimaiseksi. Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (4/2015) mukaan pienimuotoisella kotitarveotolla tarkoitetaan selkeästi alle 10 hehtaarin tuotantoaluetta. Kotitarveotossa turvetta tuotetaan vain omaan käyttöön eikä turvetta ole mahdollista edes vastikkeetta luovuttaa ulkopuoliselle. Turve tuotetaan esimerkiksi omien kiinteistöjen lämmitykseen, oman kasvihuoneen kasvaturpeeksi tai oman maatilan eläinten kuivikkeeksi. Tuotantomäärän tulee vastata käyttötarvetta. (Kaavio 1.)

Vaikka kotitarveoton kriteerit täyttyisivät, ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan ympäristölupa on oltava:

1. toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta
2. jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista
3. toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapurisuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisesti myös turpeen kotitarveottoon on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Kotitarveottamisessa on otettava huomioon ympäristönsuojelulain lisäksi myös muu lainsäädäntö, kuten esimerkiksi luonnonsuojelulaki.

Luvantarpeen arvioimiseksi turpeen kotitarveotosta pyydetään ilmoittamaan asianomaiselle ELY-keskukselle. Pohjavesialueella kotitarveottamisesta on aina tehtävä ilmoitus. Ilmoituksen voi tehdä lomakkeella ”Ilmoitus turpeen kotitarveotosta”, joka on saatavilla ympäristöhallinnon Internet-sivuilta (<http://www.ymparisto.fi/lomakkeet>).

Virtaaman laskemisessa käytetään yleensä 90 asteen V-aukkopatoa. Kuva: Marjaana Eerola.

Tuotannon lopettaminen

Mikäli olemassa olevalle alle 10 hehtaarin turvetuotannolle ei haeta ympäristölupaa, eikä toiminta ole kotitarveottoa, tulee tuotanto lopettaa 1.9.2020 mennessä ja siirtää alue jälkikäyttöön. Tuotannon lopettamisesta pyydetään ilmoittamaan ELY-keskukselle. Alue tulee siistiä ja sieltä tulee poistaa turvetuotantoon liittyvät tarpeettomat rakenteet ja laitteet. Turvetuotannosta vapautuneen alueen jälkikäyttömuotoja ovat esimerkiksi peltoviljelyyn ottaminen, metsitys, uudelleen soistaminen tai kosteikon perustaminen. Jälkikäyttö edellyttää yleensä ojitusten tekemistä. Muusta kuin vähäisestä ojituksesta on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vähintään 60 päivää ennen ojituksen aloittamista.

Entinen turvetuotantoalue voidaan muuttaa kosteikoksi.
Kuva: Marjaana Eerola.

Lisätietoja

Lisätietoja turvetuotannon ympäristönsuojelusta, ympäristölupaprosessista ja tarkkailuista löytyy muun muassa seuraavista oppaista ja nettisivuilta:

Turvetuotannon ympäristönsuojeluohje. [Verkkajulkaisu]. Helsinki: Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2015. Saatavana: <http://hdl.handle.net/10138/155221>

Turvetuotannon tarkkailuohje. Päivitetty tarkkailuohje löytyy sivulta <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/> (Haku: Turvetuotannon tarkkailuohje)

Toimintamallit happamuuden ennakoimiseksi ja riskien hallitsemiseksi turvetuotantoalueilla (Sulfa 2) -hanke. <http://www.syke.fi/hankkeet/sulfa2>

OPAS 1 | 2019
YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN LAATIMINEN TUOTANNOSSA
OLEVALLE ALLE 10 HEHTAARIN TURVETUOTANTOALUEELLE

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-314-788-1 (PDF)

ISSN-L 2242-2927

ISSN 2242-2935 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-788-1

www.doria.fi/ely-keskus | www.ely-keskus.fi

